

בש"פ 1021/17 - פלוני, פלוני, פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון
בש"פ 1021/17

לפני:
העוררים:
כבוד השופטת ד' ברק-ארז
1. פלוני
2. פלוני
3. פלוני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 4.1.2017 במ"ת 45936-08-16 שניתן על ידי כב' השופטת ל' מרגולין-יחידי

תאריך הישיבה: י"א בשבט התשע"ז (7.2.2017)

בשם העוררים: עו"ד משה סוחמי, עו"ד טל ליטן

בשם המשיבה: עו"ד שאול כהן, עו"ד מיה בש

החלטה

1. בפני ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 על החלטתו של בית המשפט המחוזי בנצרת מיום 4.1.2017 (מ"ת 45936-08-16, השופטת ל' מרגולין-יחידי). בית המשפט המחוזי הורה על מעצרו של העורר 1 עד תום ההליכים המשפטיים נגדו ועל מעצרו של העוררים 2-3 במתכונת של פיקוח אלקטרוני.

כתב האישום

עמוד 1

2. ביום 18.8.2016 הוגש כנגד שלושת העוררים כתב אישום הנסב על אירועים שהתרחשו לכאורה בשנת 2010. העורר 1, מ', הוא אביהם של שני העוררים האחרים - ש' (העורר 2) ו-א' (העורר 3, שהיה קטין בעת ביצוע העבירה). האישום הראשון בכתב האישום מייחס לשלושת העוררים עבירה של קשירת קשר לביצוע פשע לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), ובנוסף לכך מייחס ל-מ' עבירות של רצח לפי סעיף 300(א)(2) לחוק וחבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק, ול-ש' ו-א' עבירה של סיוע לרצח לפי סעיפים 300(א)(2) ו-31 לחוק. האישום השני בכתב האישום מייחס ל-מ' בלבד עבירות של הפרת הוראה חוקית לפי סעיף 297(א) לחוק, שיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק והפרת חובה חקוקה לפי סעיף 286 לחוק וסעיף 2 לחוק הדרכונים, התשי"ב-1952.

3. על פי המתואר באישום הראשון, העוררים התגוררו בעיר חולון בשכנות למור אלגרבל ז"ל (להלן: מור או המנוח) ואביו, ובתקופה הרלוונטית לכתב האישום התגלעו בין הצדדים סכסוכים. ביום 10.1.2010 בשעות הבוקר המוקדמות ירה אדם לכיוונו של מ', אשר סבר כי היה זה מור, ועל כן החליט לנקום בו או באביו ולהביא למותו של מי מהם. סמוך לאחר מכן, קשרו העוררים קשר עם א' א' (להלן: עד המדינה) ואחרים (שיכנו להלן: הקושרים האחרים) להביא למותם של מור או של אביו. במסגרת הקשר ולשם קידומו, הצטייד מ' באקדח שמסר לו עד המדינה, ואילו ש' ו-א' טשטשו לוחית רישוי של אופנוע באמצעות סרט הדבקה שחור. עוד מתואר כי ביום 11.1.2010 סמוך לשעה 15:40 יצא מור בנהיגה ברכב מאזור מגוריו, כשלצדו יושב משה קדוש (להלן: קדוש) ובמושב האחורי יושב א' מ' (להלן: א' מ'). באותה שעה תצפת מי מהקושרים האחרים מחלון הדירה והבחין ברכב. כשנעצר הרכב ברמזור, הגיח מ' למקום כשהוא רכוב על גבי אופנוע שהיה נהוג על ידי אחד מהקושרים האחרים, נצמד לרכבו של מור וירה לתוכו ששה כדורים במטרה להביא למותו. כתוצאה מהירי נפטר מור ואילו לקדוש נגרמה חבלה חמורה מקליע שחדר לבטנו. סמוך לאחר הירי מילט נהג האופנוע את מ' מהמקום. מ' התחבא במסתור במשך כחודש וחצי, עד אשר הסגיר את עצמו למשטרה, אולם באותה עת לא נאספו נגדו די ראיות והוא שוחרר.

4. על פי המתואר באישום השני, ביום 6.7.2016 שוחרר מ' ממעצר בתנאי ערבות לפיהם בין היתר נאסר עליו לצאת מביתו למשך חמישה ימים וכן נאסר עליו לצאת מהארץ עד ליום 5.8.2016. ביום 10.7.2016 שהה מ' מחוץ לביתו בעת שהגיעה המשטרה כדי לוודא שהוא נמצא בבית שכן הייתה כוונה לעוצרו בחשד לביצוע העבירות מושא האישום הראשון. בהמשך לכך, ביום 21.7.2016, מספר ימים לאחר שנעצרו ש' ו-א', ניסה מ' להימלט מהארץ בכך שקשר קשר עם אחרים להפליג ביאכטה מנמל חיפה לקפריסין. מ' עלה על היאכטה מבלי להציג דרכון או תעודת מעבר בביקורת הגבולות, כשברשותו תיק עם ציוד אישי ודרכון של אחיו. מ' הסתתר בחדר המנועים של היאכטה כאשר זו החלה לשייט לכיוון קפריסין, אולם בהמשך נעצרה היאכטה על ידי משטרת ישראל.

5. להשלמת התמונה יוער כי בסמוך להתרחשותם של האירועים המתוארים באישום הראשון נפתחה חקירת משטרה, אולם זו לא הובילה לתוצאות שאפשרו הגשת כתב אישום. רק בשנת 2016 התאפשר הדבר עם חתימתו של הסכם עם עד המדינה שהעיד כי היה מעורב פעיל בקשירת הקשר. האופנוע והאקדח שבאמצעותם בוצעו לכאורה מעשי העבירה לא נתפסו. כמו כן, יצוין כי המדינה חתמה הסכם עם אדם נוסף, ב' א', אשר ככל הנראה היה מעורב בדרך כלשהי בקשירת הקשר, אולם בסופו של דבר הוא לא הוכרז כעד תביעה עם הגשת כתב האישום.

הליכי המעצר עד תום ההליכים

6. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה לעצור את העוררים עד תום ההליכים המשפטיים נגדם. ביום 5.12.2016 נתן בית המשפט המחוזי החלטה מפורטת בעניין קיומן של ראיות לכאורה כנגד העוררים. ההכרעה התמקדה באישום הראשון, שכן בא-כוח העוררים הודיע שאינו טוען כנגד קיומן של ראיות לכאורה ביחס לאישום השני. בהחלטתו, קבע בית המשפט המחוזי כי קיימת תשתית ראייתית כנגד העוררים. בית המשפט המחוזי ערך התייחסות נפרדת לשלבים השונים באירוע, והכריע באשר לעוצמת התשתית הראייתית ביחס לכל אחד מהם, כמפורט להלן.

7. השלב הראשון: הסכסוך המקדים בין העוררים למשפחת המנוח - בית המשפט המחוזי קבע כי קיימת תשתית ראייתית מוצקה ביחס לסכסוך שניטש בין משפחת המנוח לבין העוררים עובר לאירועים שעליהם נסב כתב האישום. כמו כן, בית המשפט המחוזי קבע כי קיימת תשתית ראייתית לאירוע הירי מצד המנוח לעבר מ'. קביעה זו התבססה בין היתר על גרסתו של יעקב אלגרבל, דודו של המנוח (להלן: יעקב), שמסר כי ביום 10.1.2010 סיפר לו המנוח שירה לעבר מ', ועל הודעתו של א' מ' שלפיה שמע מהמנוח כי הוא הולך "לעשות" את מ', כלומר לרצוח אותו. א' מ' אף מסר כי הגיע עם המנוח ברכב למקום סמוך לבית העוררים ואז עזב המנוח את המקום עם אדם נוסף, כששניהם מצוידים בנשק. בית המשפט המחוזי ציין כי דברי המנוח ליעקב ול-א' מ' הם לכאורה עדות מפי השמועה, ועל כן צפוי קושי להכשירם כראייה בהליך העיקרי, אולם נתון זה - כך נקבע - אינו שולל את משקלם בהליך המעצר באופן מוחלט.

8. נוסף על כך, בית המשפט המחוזי התבסס על גרסתו של עד המדינה לפיה מ' מסר לו פרטים על הסכסוך עם המנוח וכן תיאר בפניו את האירוע שבו המנוח ירה לכיוונו. אף עדות זו, כך צוין, היא עדות מפי השמועה, ועל כן משקלה בהליך העיקרי יהיה נמוך. עם זאת, נקבע כי יש לה רלוונטיות להסבר הפעולות שנעשו בהמשך.

9. לצד האמור, ציין בית המשפט המחוזי כי אין אינדיקציה ישירה לכך שאכן נורתה ירייה לעבר מ' במועד האמור, שכן לא נמצאה עדות פיזית לירי במקום שבו זה בוצע על פי הנטען, ועל כן קיימת חולשה ראייתית ביחס לעניין זה.

10. השלב השני: קשירת הקשר וביצוע פעולות לקידומו - בית המשפט המחוזי קבע כי הראיה הישירה היחידה לקשירת הקשר מקורה בעד המדינה שנכח לטענתו במקום והיה שותף פעיל בתכנון ובקבלת ההחלטות. עד המדינה מסר גרסה מפורטת הכוללת את משמרות התצפית שביצע יחד עם יתר הקושרים האחרים וכן נקב בשמותיהם של המעורבים שידעו על המהלך והביעו נכונות לעזור בקידומו. עם זאת, בתחילה מסר עד המדינה כי ההכנות לרצח נמשכו במשך יום וחצי ואילו בהודעה מאוחרת יותר התייחס לכך שההכנות נערכו ב"מספר ימים קטן". בית המשפט המחוזי קבע שבחוסר האחידות בין הודעותיו של עד המדינה לבין כתב האישום (שכאמור מתואר בו כי בין הירי ב-מ' לרצח חלף יום אחד בלבד) אין כדי להשפיע על החלטה בנוגע לראיות לכאורה, וזאת בין היתר נוכח חלוף הזמן מאז האירועים והנסיבות שבהן נדרש עד המדינה להתייחס לאירועים רבים.

11. עוד נקבע ביחס לשלב זה, כי קיימות ראיות שיש בהן כדי לבסס לכאורה נוכחות של חלק מהאנשים שצוינו על ידי עד המדינה כגורמים שנכחו בדירת העוררים בעת קשירת הקשר. בין היתר, צוינה עדות הראיה של יעקב, שמסר כי תצפת לעבר דירת העוררים באמצעות טלסקופ וראה חלק מן המעורבים האמורים במקום או זיהה את כלי רכבם בקרבת מקום. כמו כן, צוין כי קיימים נתוני תקשורת המלמדים על קשר טלפוני בין חלק מאותם אנשים שבשמותיהם נקב עד המדינה לבין מ'. עם זאת, בית המשפט המחוזי ציין כי בניגוד לדבריו של עד המדינה בדבר שהותו בבית העוררים בבוקר הרצח, נתוני התקשורת מלמדים כי בזמן זה שהה עד המדינה בבאר שבע ונשאר שם עד לאחר הרצח. נתון זה, כך נקבע, הוא בעל השפעה על עוצמת הראיות לכאורה.

12. ביחס לנשק ששימש לרצח, קבע בית המשפט המחוזי כי עוצמת הראיות אינה גבוהה. כך, צוין כי בתחילה מסר עד המדינה שהוא סיפק ל-מ' את האקדח שאמור היה לשמש לביצוע הרצח, אולם בהמשך הוא הסתייג מאמירה זו וציין כי הוא מתקשה לזכור פרטים. האקדח כאמור לא נמצא, אולם הקליעים שנמצאו בזירת הרצח תואמים לתיאור התחמושת על ידי עד המדינה.

13. לצד זאת, בית המשפט המחוזי התייחס גם לתשתית הראייתית הקיימת ביחס ליתר ההכנות לרצח. כך, נקבע כי הפרטים שמסר עד המדינה בנוגע לכיסוי לוחית הרישוי של האופנוע באמצעות סרט הדבקה שחור תואמים לתיאור שמסר עד ראייה אחר וכי עניין זה הוא בעל משמעות לתשתית הראייתית. כן נקבע כי לגרסת עד המדינה שלפיה הוצבה תצפית קבועה מהמרפסת בבית העוררים נמצאה תמיכה בגרסתו של יעקב, שתיאר כי ראה את ש' מתצפת ממרפסת ביתם. בית המשפט המחוזי קבע כי הטענה לפיה גרסאותיהם של יעקב ושל עד המדינה אינן חופפות מבחינת הזמנים של ביצוע התצפית אין בה כדי להחליש משמעותית את התשתית הראייתית הנוגעת לעריכת המעקב אחר תנועות משפחת המנוח.

14. בסיכומו של דבר, נקבע כי ביחס לשלב השני קיימת תשתית ראייתית גם אם לא מלאה לביצוען של פעולות לקידום הקשר, כאשר לגבי ביצוע התצפית והסתרת לוחית הרישוי של האופנוע הראיות חזקות יותר, ואילו לגבי האקדח קיימת חולשה בתשתית הראייתית.

15. השלב השלישי: הרצח - אף באשר לשלב זה נקבע כי קיימת תשתית ראייתית המבוססת על מספר ראיות לכאורה.

16. ראשית, בית המשפט נדרש לגרסתו של א' מ' לפיה כאשר הוא החל בנסיעה ברכב עם המנוח וקדוש, הסתכלו השלושה לעבר דירת העוררים, והמנוח אמר "תראה, א' בחלון עם עוד מישהו" וכן "נראה לי שעושים עלינו כיפה". בית המשפט המחוזי קבע כי זוהי אמירה של קורבן עבירה שנאמרה תוך כדי ההתרחשות ועל כן היא קבילה לכאורה גם ללא עדותו. עוד נקבע, כי הגם שלא צוין בכתב האישום מי מהקושרים האחרים ביצע את התצפית, יש בראיה זו כדי לקשור לכאורה את א' לפעולות הסיוע לרצח. עם זאת, צוין כי קדוש (שהיה אף הוא ברכב עם א' מ' והמנוח בעת הרצח) לא אישר בחקירתו את האמירות הנ"ל מפי המנוח.

17. שנית, בית המשפט המחוזי התייחס לעדויות הראייה לרצח עצמו. כך, צוין כי קדוש ושלושה עדי ראיה נוספים תיארו את האופנוע כלבן או לבן עם צבע נוסף, תיאור העולה בקנה אחד עם גרסתו של עד המדינה שלפיה האופנוע ששימש לרצח היה אופנוע לבן ששייך לדני גאון (להלן: גאון), חברו של מ' ששימש כנהגו בעת הרצח (אם כי לא עם תיאורם של א' מ' ועד ראיה נוסף את האופנוע כשחור). עוד צוין כי מ' עצמו שמר על זכות השתיקה כאשר נשאל האם היה זה גאון שהרכיב אותו על האופנוע ביום הרצח. בנתון זה, כך נקבע, יש כדי לתמוך בראיות לכאורה אשר קושרות את מ' ואת גאון לאירוע הרצח. על כך נוספו הנתונים שלפיהם ביום הרצח הטלפון של גאון נמצא בכתובת מגוריו בתל אביב ובאותה עת לא התקבלו בו שיחות והן הועברו מיד למענה קולי. כמו כן, צוין כי גם גאון שתק לכל אורך חקירתו, ובית המשפט המחוזי ציין כי יש לכך "משמעות ראייתית מסוימת". עם זאת, צוין כי אחד מעדי הראייה מסר שהמדבקה על לוחית הרישוי של האופנוע כיסתה רק חלק מהספרות וכי הספרות הראשונות והאחרונות היו גלויות. הספרות שזיהה עד הראייה לא תואמות את המספר המופיע על לוחית הרישוי של האופנוע של גאון.

18. לבסוף, התייחס בית המשפט המחוזי לעניין מספר היריות שנורו. עד המדינה מסר כי מ' סיפר לו שירה שלושה כדורים. בזירה נמצאו ששה תרמילים של כדורים. תיאור הכדורים - קוטר 9 מ"מ - תאם את גרסתו של עד המדינה. בית המשפט המחוזי קבע כי אין באי-התאמה בין מספר הכדורים שהוזכרו בגרסתו של עד המדינה לבין מספר התרמילים שנמצאו משום השלכות של ממש על שלב זה של ההליך.

19. השלב הרביעי: האירועים שלאחר הרצח - בית המשפט המחוזי קבע כי עצם העובדה ש-מ' ברח והסתגר מפני רשויות החוק במשך חודש וחצי מבטאת התנהגות מפלילה. עוד צוין כי לאחר שהסגיר את עצמו, מ' שמר על שתיקה בחקירותיו ולא סיפק כל הסבר לבריחתו. בהקשר זה התייחס בית המשפט המחוזי לגרסת עד המדינה שמסר כי כחודש לאחר הרצח פגש את מ' בדירת מסתור, וזה התוודה בפניו על ביצוע הרצח. בהודעות מאוחרות יותר חזר עד המדינה על הדברים ותיאר מפגשים נוספים עם מ' בתקופת הבריחה שבהם סיפר לו מ' פרטים על ביצוע הרצח. בית המשפט המחוזי ציין כי קיימת התאמה בין לוחות הזמנים שתיאר עד המדינה באשר למפגשים לבין ההתרחשויות שקרו במציאות. בית המשפט המחוזי ציין כי לכך מצטרפת העובדה ש-מ' ברח פעם נוספת וניסה להימלט מהארץ עובר למעצרו הנוכחי.

20. כמו כן, בית המשפט המחוזי קבע כי בשני אירועים שהתרחשו לאחר הרצח יש כדי לקשור לכאורה את מ' למעשה הרצח, בראיות נסיבתיות שמשקלן מועט מאד. האירוע הראשון עניינו פניה שערכה אשתו לשעבר של חבר של מ' לאביו של המנוח ובה ביקשה כי לא יפגעו בילדיה. נתון זה, כך נקבע, מלמד לכאורה על כך שהיה חשש לפגיעה במקורביו של מ' לאחר הרצח בשל מעורבותו בו. האירוע השני, שתואר על ידי א' מ', עניינו בכך שלאחר הרצח חלפו לידו מ' ו-ש' ברכב והשמיעו לעברו קול מאיים ובהמשך לכך הוא "הבין שהולכים להוריד אותו". לדברי א' מ', אביו פנה ל"בורר" שערך בוררות עם מ' ובסופה הובטח לו שהוא לא ייפגע.

21. להשלמת התמונה יצוין כי במסגרת בחינת השלב האחרון התייחס בית המשפט המחוזי גם לכך שעד המדינה מסר בהודעותיו כי מיד עם היוודע דבר הרצח הוא עצמו קיים הרמת כוסית בביתו עם כמה נוכחים. בית המשפט המחוזי ציין כי תיאור זה אינו מתיישב עם נתוני התקשורת, המלמדים כי רק בשעות הערב הגיע עד המדינה מהדרום לאזור המרכז, וכן עם העובדה שאחד הנוכחים אותם ציין עד המדינה שהה באותה העת במעצר בית בעיר אחרת.

22. סיכום ארבעת השלבים - בית המשפט המחוזי קבע כי קיימת תשתית של ראיות לכאורה, אף כי לא כולה בעוצמה מלאה או גבוהה, ביחס למעשים המיוחסים ל-מ'. בהתייחס ל-ש' ו-א', קבע בית המשפט המחוזי כי ישנן ראיות לכאורה למעורבותו של ש' בסכסוך המקדים בין המעורבים; לנוכחות השניים במהלך קשירת הקשר; למעורבות אקטיבית שלהם בפעולות תצפית (כשבעיקר בולט בהקשר זה א'); למעורבות אקטיבית של השניים בטשטוש לוחית הרישוי של האופנוע; ולהגעתם של השניים למפגש עם מ' לאחר הרצח, בתקופת בריחתו.

23. בהמשך לכך, קבע בית המשפט המחוזי כי ביחס לכלל העוררים קיימת עילת מעצר וכן כי נשקפת מהם מסוכנות הנלמדת מעצם המעשים המיוחסים להם. בית המשפט המחוזי התייחס גם לכך שלחובתם של שלושה יש עבר פלילי, אם כי ציין כי עברו הפלילי של א' הוא בעל "רלוונטיות פחותה". עוד נקבע כי ביחס ל-מ' קיימת עילת מעצר של שיבוש הליכי משפט והימלטות מאימת הדין נוכח ניסיונות ההימלטות הקודמים שלו.

24. בהתחשב בגילם של ש' ו-א' במועד ביצועם של המעשים הנטענים וכן נוכח היקף מעורבותם בהם, הורה בית המשפט המחוזי על עריכת תסקיר שירות מבחן בעניינם. בית המשפט המחוזי הורה גם על עריכת תסקיר מעצר בעניינו

של מ' לנוכח החולשות הראייתיות שעליהן עמד בהחלטתו. עם זאת, הוא ציין כי הסיכוי לקיומה של חלופת מעצר שתאיין את המסוכנות הנשקפת מ-מ' אינו גבוה.

25. בתסקירים שהוגשו מטעם שירות המבחן ביחס לשלושת העוררים הומלץ שלא לשחררם לחלופת מעצר ואף לא להסתפק במעצרם במתכונת של פיקוח אלקטרוני.

26. ביום 4.1.2017 נתן בית המשפט המחוזי את ההחלטה מושא הערר שבפני. בית המשפט המחוזי קבע כי קיימת הבחנה ברורה בין מ' לבין ש' ו-א', הן ביחס לחומרת העבירות המיוחסות להם, הן ביחס לדרגת המעורבות והאחריות הנטענת למעשים והן מהיבט גילם בעת ביצוע העבירה. כך, צוין כי ש' היה צעיר בעת ביצוע העבירה ואילו א' היה קטין. אף לעניין עילות המעצר צוין כי אלה משמעותיות יותר בכל הנוגע ל-מ'. על כך הוסיף בית המשפט המחוזי כי יש לייחס משקל לחלוף הזמן מאז בוצעו המעשים המיוחסים לעוררים.

27. בשים לב לשיקולים האמורים, הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של מ' עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. לצד זאת, הורה בית המשפט המחוזי על מעצרם של ש' ושל א' בפיקוח אלקטרוני בכפוף לשורת תנאים מגבילים ובפיקוחם של מפקחים שונים.

הטענות בערר

28. הערר שבפני מופנה נגד החלטתו של בית המשפט המחוזי. הטענה המרכזית שמעלים העוררים היא כי בית המשפט המחוזי שגה בקובעו שקיימת כנגדם תשתית ראייתית, וזאת בשים לב לחולשות הראייתיות שעליהן הצביע בעצמו. יצוין כי העוררים התייחסו בטיעוניהם בעיקרו של דבר לתשתית הראייתית המתייחסת ליום שקדם לרצח וליום הרצח עצמו. לשיטתם, הראיות שעניינן נתוני הרקע כגון היריבות בין המשפחות אינן נוגעות בהכרח לתיק עצמו וההתייחסות אליהן יוצרת רושם מוטעה לפיו קיימות ראיות לכאורה.

29. בעיקרו של דבר, העוררים סבורים כי עדותו של עד המדינה הופרכה לחלוטין, ומשנשמט הבסיס לה ממילא נשמט הבסיס הראייתי לתיק כולו (שהרי ללא אותה עדות לא הוגש כתב אישום, וזאת במשך מספר שנים). בהקשר זה, העוררים מצביעים על נתוני התקשורת המצביעים לטענתם על כך שעד המדינה לא היה בחולון בזמנים הרלוונטיים לרצח וכן על סתירות שונות שעלו מעדותו. כמו כן, העוררים טוענים כי קיימת סתירה מהותית בין גרסתו של עד המדינה לבין גרסתו של ב' א' לאירועים. הם מוסיפים וטוענים כי לפי גרסת עד המדינה ב' א' היה בין הקושרים המרכזיים וממתכנני הרצח, ולכן העובדה שלא צורף כעד תביעה לכתב האישום מלמדת כי קיימת חולשה בגרסתו של עד המדינה. עוד נטען כי העובדה שגאון אינו מואשם בפרשה מעידה אף היא על כך שישנם פגמים בגרסת עד המדינה, שכן לפי גרסה זו גאון היה מעורב פעיל ברצח.

30. נוסף על כך, העוררים מעלים טענות קונקרטיות ביחס לכל אחד משלבי האירוע שנבחנו על ידי בית המשפט המחוזי. בין היתר נטען כי לא נמצאה ולו ראיה ישירה אחת המעידה כי הירי המקדים שלכאורה ביצע המנוח ב-מ' ביום 10.1.2010 אכן בוצע; כי קיימות סתירות בין גרסת עד המדינה לגרסת עדי הראייה לרצח ביחס לכיסויי לוחית הרישוי של האופנוע ולצבע האופנוע; כי אין ראיות מוצקות המעידות על כך ש-ש' ו-א' השתתפו בביצוע התצפיות לקראת הרצח; כי

האמירה שנטען כי המנוח אמר ל-א' מ' היא עדות שמיעה, ועל כן אין ליתן לה משקל, מה גם שקדוש, ששהה אף הוא ברכב, לא אישר את האמירה; וכי אין ב"היעלמותו" של מ' לאחר הרצח כדי ללמד על מעורבותו במעשה. בעניין זה מצביעים העוררים על הודעתה במשטרה של אשתו של מ', שמסרה כי הוא נוהג "להיעלם לכמה ימים" לעיתים קרובות.

31. בנוסף לטענותיהם כנגד התשתית הראייתית, טוענים העוררים כי לא מתקיימת בעניינם עילת מעצר של מסוכנות נוכח הזמן שחלף מאז אירעו המעשים המיוחסים להם. כמו כן, נטען כי אין חשש לשיבוש הליכי חקירה כאשר כלל הראיות והעדויות נאספו כבר בשנת 2010. נוכח כל האמור, מבקשים העוררים להורות על שחרורם ללא כל תנאי.

32. מנגד, טוענת המדינה כי דין הערר להידחות - הן מהיבט הטענות הנוגעות לראיות לכאורה והן מהיבט הטענות הנוגעות לעילות המעצר.

33. במישור הראייתי, נטען כי עד המדינה סיפק תשתית ראייתית מספקת לכתב האישום. על-פי הנטען, נתוני התקשורת אינם שוללים בהכרח את הימצאותו של עד המדינה במקומות הרלוונטיים לכתב האישום, ולו לזמן קצר. כמו כן, נטען כי אין לצפות לדיוק בכל פרט ותג בתיאור האירועים על ידי עד המדינה בהתחשב בכך שחלפו למעלה משש שנים ממועד התרחשותם.

34. יתר על כן, המדינה טוענת כי עדותו של עד המדינה משתלבת היטב בעדויות אחרות. בפרט הצביעה המדינה על עדותו של יעקב באשר לאירועים שקדמו לרצח; על עדותו של א' מ' הן ביחס לירי המוקדם על מ' והן בנוגע לאמירות הקורבן שנאמרו ברכב רגעים ספורים לפני הרצח; ועל עדותו של עד הראייה שדיווח על לוחית הרישוי המוסתרת של האופנוע. נוסף על כך, המדינה מציינת כי נתוני התקשורת מלמדים על תכונה רבה בבית העוררים ביום הרצח, אף בשעות מוקדמות ביותר של הבוקר. על-פי הנטען, אף בכך יש כדי לחזק את גרסת עד המדינה בדבר הפעולות שנעשו לשם קידום הקשר לרצוח את המנוח.

35. לעניין הטענות שהעלו העוררים ביחס לגרסתו של ב' א', טוענת המדינה כי מעורבותו בפרשה הייתה מזערית אף לפי גרסת עד המדינה. המדינה מצביעה על כך ש-ב' א' לא מכיר את מ' באופן ישיר אלא מצוי במעגל מרוחק יותר ועל כן הקשר שלו לסכסוך רופף יחסית. כמו כן המדינה מציינת כי בעיקרו של דבר ב' א' מסר כי הוא לא זוכר האם היה מעורב באירוע הרצח ובאירועים שקדמו לו ובאיזה אופן. במילים אחרות, לשיטת המדינה ב' א' לא מסר גרסה חלופית אשר סותרת חזיתית את גרסת עד המדינה, כפי שמציגים זאת העוררים. מכל מקום, המדינה סבורה כי אין בעניין זה כדי להחליש את התשתית הראייתית המבוססת.

36. בנוסף, המדינה סבורה כי היעלמותו של מ' מיד לאחר הרצח וניסיון הימלטותו האחרון מהווים ראיה מפלילה משמעותית כנגד מ', שאף מחזקת את עילות המעצר בעניינו. המדינה מצביעה על כך שניסיון הבריחה האחרון של מ' התרחש לאחר שדבר קיומו של עד מדינה בפרשה התפרסם בתקשורת. לשיטתה, יש בעובדה זו כדי לחזק את התשתית הראייתית כנגד מ'.

37. לבסוף, המדינה מציינת כי לשיטתה קיים קושי בכך ש-ש' ו-א' עצורים במתכונת של פיקוח אלקטרוני בלבד. עם זאת, ומאחר שלא הוגש ערר מטעם המדינה, היא סבורה כי נוכח המסוכנות הרבה הנלמדת מכתב האישום ועילות

המעצר הקיימות במקרה דנן, החלטתו של בית המשפט המחוזי מאזנת נכונה בין השיקולים השונים ביחס לשלושת העוררים ואין מקום לחרוג ממנה.

דין והכרעה

38. לאחר שבחנתי את הדברים הגעתי לכלל מסקנה שדין הערר להידחות.

39. לצורך הדיון בערר מצאתי לנכון לאמץ את נקודת המוצא שהוצעה על-ידי באי-כוחם של העוררים, דהיינו להתמקד בשאלת התשתית הראייתית לאירועים שעומדים במרכזו של כתב האישום - היום שקדם לרצח (אשר הוקדש על-פי הנטען לקשר ולהכנות) ויום הרצח עצמו. התשתית הראייתית בעניין זה התבססה, כאמור לעיל, על שני נדבכים עיקריים: האחד - גרסת עד המדינה; והאחר - מצבור של ראיות ועדויות נוספות התומכות בגרסת עד המדינה. לאחר שבחנתי את שני הנדבכים האמורים לפרטיהם מצאתי כי בדין קבע בית המשפט המחוזי שקיימת תשתית ראייתית כנגד העוררים, כמפורט להלן.

נדבך ראשון: גרסת עד המדינה - חוזקותיה וחולשותיה

40. גרסתו של עד המדינה נמסרה בשלוש הודעות מפורטות מיום 15.5.2016, 9.6.2016, 7.7.2016 וכן בהודעה קצרה נוספת מיום 10.7.2016. בהודעות אלה גולל עד המדינה את המסכת העובדתית שעליה מבוסס כתב האישום בפירוט רב, תוך התייחסות לדמויות השונות שהיו מעורבות לכאורה בקשירת הקשר ובתיאור חלקן באירוע. כאמור, גרסה זו נמסרה מספר שנים לאחר קרות האירועים והדבר ניכר בה במובן זה שלעיתים מציין עד המדינה כי אינו זוכר במדויק פרט מסוים שלגביו נשאל. עם זאת, ככלל, הגרסה שאותה מתאר עד המדינה היא ברורה וסדורה. להשלמת התמונה יצוין, כי עד המדינה נחקר כחשוד כבר בחודש ינואר 2010, מיד לאחר הרצח, אולם באותה עת שתק בחקירתו.

41. בהודעתו הראשונה מיום 15.5.2016 תיאר עד המדינה בקצרה את כלל האירועים מושא כתב האישום. למעשה, כבר בהודעה זו הוא ציין מספר פרטים משמעותיים: קיומו של סכסוך מקדים בין הגורמים שהסלים בעת שהמנוח ירה לעברו של מ' "יום או יומיים לפני האירוע" (שורות 19-20); העובדה שסיפק ל-מ' אקדח, תוך שהוא מציין כי היה ל-מ' אקדח נוסף מלבד זה (שורות 16-17); האופן שבו בוצעו התצפיות לעבר מקום המגורים של המנוח ומשפחתו (שורות 25-35); העובדה ש-ש' ו-א' הם שטשטשו את לוחית הרישוי של האופנוע באמצעות סרט הדבקה שחור (שורות 36-37); העובדה שנהג האופנוע בעת ביצוע הרצח היה גאון (שורה 15); והנסיבות שבהן פגש את מ' בתקופה שלאחר הרצח, בעת שהאחרון שהה בדירת מסתור באזור פתח תקווה (שורות 26-29).

42. ההודעה השנייה שמסר עד המדינה ביום 9.6.2016 הייתה מפורטת יותר. במסגרתה התייחס עד המדינה בהרחבה להיכרותו המוקדמת עם מ' וכן לנסיבות שהובילו לסכסוך בינו לבין משפחת המנוח (ובפרט עם אביו). כמו כן, הוא התייחס לפעולות שנעשו לשם קשירת הקשר. הוא תיאר כי ש' ו-א' היו אתו ועם מ' בעת תכנון הרצח, אם כי הם היו "נלווים ולא פעילים" ו"הביעו נכונות לעזור במה שצריך" (הודעת עד המדינה מיום 9.6.2016, שורות 70-71). עוד צוין בהקשר זה כי המעורבות של ש' ו-א' הייתה "טבעית" נוכח העובדה שבאותה תקופה עודד אותם מ' להשתלב בעולם הפשע. בהמשך, מתאר עד המדינה בהרחבה את הנסיבות שבהן העביר ל-מ' אקדח במסגרת ההכנות לרצח, וכן את

ההכנות שנעשו לקראת הרצח כגון כיסוי לוחית הרישוי של האופנוע בסרט הדבקה שחור על ידי ש' ו-א' (שם, בשורות 122-125) וצידום של הקושרים בשני טלפונים מבצעיים, שישמשו את התצפיתן ואת מבצע הירי (שם, בשורות 143-144). כמו כן, עד המדינה התייחס לאירועים שלאחר הרצח, בתקופה שבה מ' שהה בדירת מסתור. בהודעה השלישית הוסיף עד המדינה פרטים הנוגעים לתכנון הרצח, ובאופן ספציפי מסר פרטים על האפשרויות השונות שהוצעו ביחס לדרכי הביצוע (שם, בשורות 113-125).

43. מקריאת הודעותיו של עד המדינה התרשמתי כי הוא עמד הן על אירועים פרטניים והן על דפוסי פעולה כלליים של מ' והסובבים אותו (לרבות עד המדינה עצמו). בשלוש ההודעות העיקריות שמסר הוא חזר על גרסה זהה במהותה לאירועים, ברמות פירוט שונות שתאמו את שאלות החוקרים. בעיקרו של דבר, אני סבורה כי גרסה זו מניחה את הבסיס העיקרי לתשתית הראייתית הרלוונטית לשלב המעצר.

44. לצד האמור לעיל, יש להודות: גרסתו של עד המדינה מעוררת קשיים מסוימים. לשיטתי, הקושי העיקרי נוגע לעימות גרסתו עם נתוני התקשורת. על פי נתונים אלה, ביום 10.1.2010 שהה עד המדינה לכל אורך היום בחולון, ובאופן ספציפי באזור מגורי העוררים סביב השעה 17:30. איכוני הטלפון הסלולרי של עד המדינה מיום 11.1.2010 - יום הרצח - מלמדים כי הוא שהה משעות הבוקר המוקדמות בבאר שבע עד לשעות אחר הצהריים. האיכון האחרון של עד המדינה בבאר שבע הוא מהשעה 17:12. לאחר מכן מופיעים שלושה איכונים נוספים מאיזורים שונים בדרך שבין באר שבע למרכז הארץ, ואילו בשעה 18:15 מאוכן עד המדינה באזור מגורי העוררים. זמן קצר לאחר מכן אוכן עד המדינה בביתו בחולון. אם כן, הנתונים מראים לכאורה כי פרק הזמן שבו שהה עד המדינה בדירתם של העוררים במועד שבו נרקם הקשר אינו ארוך למדי וכי ביום הרצח עד המדינה לא שהה כלל בחולון והגיע לדירת העוררים רק לאחר הרצח. זאת, בניגוד למפורט בגרסתו ביחס למעורבות רבה בהכנות לרצח. כך, בהודעתו השנייה במשטרה מסר עד המדינה כי ביום הרצח הוא שהה בבית העוררים ובסביבות 12:00 בצהריים עזב את המקום והלך לביתו, שבו היו כמה אנשים. בהמשך, הוא תיאר כי שמע על דבר הרצח ושמח כי התכנית התממשה במהירות רבה. בשלב זה, כך לגרסתו, הרימו הוא והנוכחים בביתו כוסית (הודעת עד המדינה מיום 9.6.2016, שורות 149-158).

45. בהודעתו מיום 7.7.2016 התייחס עד המדינה לקושי האמור. בתשובה לשאלת החוקרים איפה היה ביום ביצוע הרצח אמר: "יש לי חור כזה בזיכרון לגבי זה ואני לא בטוח איפה הייתי ואם הייתי אצל מ' בבוקר של הרצח או יום לפני" (הודעתו של עד המדינה מיום 7.7.2016, שורות 185-186). בהמשך, כאשר נשאל למעשיו בבאר שבע ביום הרצח הוא השיב כי באותה תקופה היה נוהג להגיע לדיונים בבית המשפט בבאר שבע בעניין תיק רצח שנגע לחברו (שם, בשורות 188-189). המדינה הוסיפה על כך וטענה, כאמור, כי נתוני התקשורת מלמדים רק היכן היה עד המדינה בשעות מסוימות אולם לא ניתן להקיש מהם בנוגע למקום הימצאו בשעות שבהן הוא לא אוכן.

46. דא עקא, לכאורה תשובת המדינה אינה נותנת מענה מלא לקושי האמור. זאת, בשים לב לכך שנתוני התקשורת מספקים איכונים בטווחי זמנים קצרים יחסית. יחד עם זאת, אני סבורה כי כל השאלות והתמיהות בעניין זה אמורות להתברר במסגרת ההליך העיקרי, ולא בשלב המקדמי שבו מצוי התיק. כידוע, בשלב המעצר בוחן בית המשפט את השאלה האם יש בכוחו של החומר הגולמי המצוי בידיה של התביעה להצביע על סיכוי סביר להרשעה (ראו: בש"פ 8087/95 זאדה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 133 (1996)). אין בית המשפט נדרש לשאלות של מהימנות עדים או של סתירות כאלה ואחרות העולות מן המסכת הראייתית שגובשה, אלא אם מדובר בסתירות מהותיות המחלישות משמעותית את חומר הראיות (ראו: בש"פ 2607/10 פיניאן נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (18.4.2010); בש"פ 5867/15 חמאסה נ' מדינת ישראל, פסקה 31 (24.9.2015)). למעשה, המדובר בחולשה ראייתית שאף בית המשפט המחוזי נתן לה

משקל, ובצדק. עם זאת, אין בה כדי לשמוט את הקרקע תחת התשתית הראייתית כולה (ראו גם: בש"פ 4068/15 מלכה נ' מדינת ישראל, פסקאות 13-15 (22.6.2015) (להלן: עניין מלכה)).

47. קושי נוסף שמעוררת גרסתו של עד המדינה נוגע למסגרת הזמנים המתוארת על ידו. כך, בהודעתו הראשונה ציין עד המדינה כי הירי לעבר מ' שלכאורה ביצע המנוח התרחש "יום או יומיים" לפני האירוע (הודעת עד המדינה מיום 15.5.2016, שורה 19). בהודעה השנייה הוא מסר כי ההכנות לרצח נמשכו "במהלך יום וחצי" שבו הוא, מ' והקושרים האחרים נפגשו כמה פעמים וערכו תכניות (הודעת עד המדינה מיום 9.6.2016, שורה 104). עם זאת, הוא ציין כי "הסדר של הדברים מאד מבולבל אצלי... אני לא זוכר בדיוק באיזה פגישה העברתי את הנשק ל-מ'" (שם, בשורות 104-105). בהודעה האמורה תיאר עד המדינה את פעולות קשירת הקשר ככאלה שהתפרשו על פני יותר מיום אחד, כאשר ביום הראשון הוא עצמו העביר את הנשק ל-מ' וכן ניהל עמו ועם יתר הקושרים האחרים שיחות בנוגע לאופן ביצוע התצפיות, ואילו ביום השני נערכו הכנות נוספות בביתו של מ', בין היתר על ידי א' ו-ש' שכיסו את לוחית הרישוי של האופנוע ששימש לרצח בסרט הדבקה שחור (שם, בשורות 110-127). בהודעה השלישית התייחס עד המדינה באופן ישיר לסדר הזמנים, בצינו: "סדר הזמנים הוא קצר... הטווח הוא מאד מהיר בכל מקרה ולא ארך יותר משלושה או ארבעה ימים מיום הירי על מ'... הירי היה בבוקר... ואני הגעתי אליו בצהריים. מרגע זה ההתארגנות ארכה מספר ימים קטן" (הודעת עד המדינה מיום 7.7.2016, שורות 42-46). בהקשר זה, יצוין כי מקריאת ההודעה השנייה של עד המדינה מתעורר קושי להבין בדיוק איזה חלק מפעולות ההכנה לרצח בוצעו לדברי עד המדינה ביום הרצח עצמו ואיזה חלק מהם בוצע יום קודם.

48. כאמור, בכתב האישום מתואר האירוע כולו ככזה הנפרש על יומיים בלבד - יום הירי על מ' (10.1.2010) שבו גם נקשר הקשר לביצוע הרצח ובוצעו הפעולות לקידום הקשר, ויום הרצח שהתרחש למחרת (11.1.2010). כפי שציין גם בית המשפט המחוזי, גרסתו של עד המדינה לא תואמת באופן מלא תיאור זה. יחד עם זאת, לא מצאתי כי יש בכך כדי לפגוע בתשתית הראייתית שגובשה כנגד העוררים. כפי שכבר צוין, גרסת עד המדינה נמסרה למעלה משש שנים לאחר קרות האירועים. עד המדינה מסר בהודעותיו מידע הנוגע לכמה פרשיות עברייניות שבהן היה מעורב בשנים האחרונות. פרשת הרצח של המנוח היא אך אחת מהן. מן ההודעות ניתן ללמוד כי עד המדינה מכיר בבלבול שחל ברצף הזמנים ומבהיר מספר פעמים כי הוא אינו זוכר במדויק את הסדר הכרונולוגי של האירועים. בנסיבות אלה אני סבורה שאין בענייננו פער משמעותי בין עובדות כתב האישום לבין גרסת עד המדינה, בפרט בשים לב לכך שכתב האישום מתאר אירוע "מתגלגל" (ראו: בש"פ 1257/15 מחמוד נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (10.3.2015)).

49. לבסוף, כאמור, העוררים טענו כי בין גרסתו של עד המדינה לבין גרסתו של ב' א'. קיימת סתירה מהותית השומטת את הקרקע תחת גרסתו של עד המדינה ולמעשה תחת התשתית העובדתית כולה. אין בידי לקבל טענה זו. גרסתו של עד המדינה מלמדת כי ב' א' לא היה דמות משמעותית בעת קשירת הקשר או בביצוע הרצח עצמו. ליתר דיוק, ב' א' מוזכר על ידי עד המדינה כחלק מקבוצה של כמה אנשים אשר שהו בביתו של מ' עובר לרצח וסייעו לקושרים בדרך זו או אחרת. עד המדינה ציין כי ב' א' היה מעורב "ברמת הידיעה בלבד, בנוכחות בדירה" (הודעת עד המדינה מיום 15.5.2016, שורות 38-39). בהודעה השנייה מציין עד המדינה כי מעורבותו של ב' א' ברצח הייתה "מזערית", וכי הוא היה מעורב "ברמת הידיעה" אך לא "ברמת התכנון" (הודעתו של עד המדינה מיום 9.6.2016, שורות 237-239). בהודעה השלישית הוא מוסיף על כך ומציין כי ב' א' "היה שותף להערכות מצב ולשיחות פתוחות... הוא היה מעורב ברמה הקבוצתית... כשדיברנו על ביצוע הרצח עצמו זה היה יותר מצומצם. ביני לבין מ'" (הודעתו של עד המדינה מיום 7.7.2016, שורות 52-56).

50. בחינת גרסתו של ב' א' מלמדת כי אין היא סותרת חזיתית את גרסתו של עד המדינה כפי שהובאה לעיל. ב' א' התייחס בהודעותיו להיכרותו עם עד המדינה ולכך שהם השתייכו לאותה חבורה בתקופה מסוימת (הודעתו של ב' א' מיום 26.7.2016, שורה 71). באשר ל-מ' הוא מסר כי אין לו קשרי חברות עמו וכי הוא מכיר אותו דרך "החבר'ה מחולון" (הודעתו של ב' א' מיום 28.7.2016, שורות 33-34). ב' א' מסר כי היה פעם אחת בביתו של מ', וכי הוא לא זוכר בדיוק באילו נסיבות. לשאלות החוקרים בעניין זה השיב כי הוא "הצטרף למישהו שבא ל-מ'", וכי ככל הנראה היה זה עד המדינה. לדבריו, אירוע זה התרחש לפני כ-6-7 שנים. כמו כן הוא מסר כי הוא ועד המדינה היו חברים טובים באותה תקופה והסתובבו יחד הרבה (שם, בשורות 36-61). באופן כללי, תשובותיו בעניין זה מאופיינות בעמימות: לשאלה מה ידוע לו על ניסיון הפגיעה ב-מ' מצד משפחת המנוח השיב ב' א' במלים "לא מכיר"; לשאלה מה קרה במפגש בביתו של מ' שבו נכח השיב "לא זוכר על מה דיברו"; וגם לשאלות הנוגעות לנשק שסופק ל-מ' על ידי עד המדינה השיב תשובות דומות. לצד זאת, ב' א' גם הכחיש כי נכח במקום כאשר מ' ואחרים שוחחו על הכוונה לפגוע במישהו ממשפחת המנוח וכן הכחיש כי נכח בסיטואציה של הרמת כוסית בביתו של עד המדינה לאחר הרצח (שם, בשורות 91-131).

51. אכן, בין שתי הגרסאות קיימים פערים מסוימים. מגרסתו של עד המדינה מצטיירת תמונה שלפיה ב' א' היה מעורב במידה מסוימת (גם אם מועטה למדי) בקשירת הקשר, ואילו לפי גרסת ב' א' הוא היה דמות שולית ביותר שנכחה בביתו של מ' ותו לא. יחד עם זאת, אין מדובר בסתירה חזיתית בין הגרסאות, אלא לכל היותר בפערים המעלים סימני שאלה. אלה יתבררו, כאמור, במסגרת ההליך העיקרי.

נדבך שני: ראיות התומכות בגרסת עד המדינה

52. בית המשפט המחוזי סקר שורה של ראיות נוספות אשר תומכות את גרסת עד המדינה. אף אני סבורה כי יש בראיות אלה כדי לחזק את התשתית הראייתית כנגד העוררים וגם לתת מענה מסוים לחולשות שצוינו ביחס לגרסת עד המדינה. להלן אתייחס בקצרה לראיות המרכזיות בהקשר זה.

53. התנהגות מפלילה - במסגרת זו יש לייחס משקל של ממש להתנהגותו המפלילה של מ' הן בסמוך לרצח והן סביב מעצרו הנוכחי (ירידה למחתרת לתקופה ארוכה וניסיון הימלטות מהארץ). כמו כן, ראוי לציין כי לכל אורך החקירה - הן זו שנוהלה בסמוך לאחר הרצח והן החקירה המחודשת משנת 2016 - שתקו שלושת העוררים. כידוע, בשלב המעצר שתיקת הנאשם בחקירתו עלולה לחזק את התשתית הראייתית הקיימת נגדו (ראו: בש"פ 4116/11 קלטשי נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (6.6.2011)); עניין מלכה, בפסקה 15; בש"פ 3673/16 מדמון נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (23.5.2016)).

54. גרסתו של יעקב - כאמור לעיל, יעקב - דודו של המנוח - מסר בגרסתו מספר פרטים הנוגעים ליום הרצח וליום שקדם לו. כך, יעקב מסר בהודעותיו כי בבוקרו של יום 10.1.2010 לאחר הירי לכאורה שביצע המנוח ב-מ', הוא (יעקב) הבחין ב-ש' מתצפת לעבר אזור המגורים של משפחת המנוח. הוא הוסיף כי מיד לאחר מכן הוא התקשר למנוח ולאביו והזהיר אותם (הודעתו של יעקב מיום 18.7.2016, שורות 86-106). גרסה זו מאומתת בנתוני התקשורת של המנוח ואביו. לפי נתונים אלה, בשבע הדקות שבין 7:48 ל-7:55 בבוקר יום 10.1.2010 התקשר יעקב פעמיים למנוח ופעמיים לאביו של המנוח.

55. יצוין, כי בהודעתו הראשונה של יעקב במשטרה הוא מסר כי הירי של המנוח לעבר מ' בוצע לפנות בוקר ביום הרצח, היינו ביום 11.1.2010 (הודעתו של יעקב מיום 18.7.2016, שורות 22-26). בהודעתו השנייה עומת יעקב עם נתוני התקשורת המלמדים על השיחות בינו לבין המנוח ואביו ביום שקדם לרצח והשיב כי "יש מצב שמדובר ב-10.1.2010 ולא ב-11.1.2010. כן עכשיו אני זוכר בוודאות שעברו למעלה מ-24 שעות ואז היה הרצח" (הודעתו של יעקב מיום 1.8.2016, שורות 8-9). כמו כן, הוא הוסיף כי באותו יום (10.1.2010) ראה את ש' מתצפת לעבר אזור מגוריהם גם בשעות הבוקר, כשיצא לעבודה, וגם בסוף יום העבודה, סביב השעה 16:30 (שם, בשורות 11-14).

56. גרסאות עדי הראייה – גרסתו של עד המדינה נתמכת גם בגרסתו של עד ראייה נוסף אשר ציין כי הבחין בכך שלוחית הרישוי של האופנוע שממנו בוצע הירי מכוסה על ידי מדבקה שחורה המסתירה חלק מספרותיו (הודעתו של עד הראייה ש' א' מיום 11.1.2010, בשורות 14-16). איני סבורה כי בכך שעד הראייה מסר שרק חלק מלוחית הרישוי כוסתה יש כדי להחליש מהתאמה זו. כמו כן, קדוש ושלושה עדי ראייה נוספים מסרו כי האופנוע שממנו בוצע הרצח היה לבן, בדומה לתיאור שמסר עד המדינה בנוגע לאופנוע של גאון.

57. גרסתו של א' מ' – בתשאול מיום 10.2.2010 מסר א' מ', שהיה עם המנוח ברכב בעת הרצח, כי מספר שניות עובר לרצח הבחין המנוח ב-א' בחלון ביתם של העוררים, ציין זאת בפני חבריו ואמר "נראה לי שעושים עלינו 'כיפה'". א' מ' חזר על הדברים בתשאול שנערך לו ביום 26.6.2013 וכן בשיחה טלפונית שנערכה עם חוקרי המשטרה ביום 26.7.2016 (במועד זה א' מ' שהה מחוץ לישראל). בעניין זה נטען על ידי העוררים כי אמירת הקורבן לא תהא קבילה בהליך העיקרי ועל כן מן הראוי שלא ליתן לה משקל של ממש בהליך המעצר. אכן, על פני הדברים מדובר בעדות מפי השמועה, אולם כפי שקבע בית המשפט המחוזי ייתכן שתוכר כראיה קבילה מכוח היותה "אמרה של קרבן אלימות". אינני נדרשת לדון בסוגיה זו, מאחר ששאלת קבילותן של ראיות נקבעת בהליך העיקרי ולא בהליך המעצר. כל עוד הראיה אינה בלתי-קבילה על פניה, ניתן לראותה כראיה לכאורית לצורך הליך המעצר עד תום ההליכים (ראו: בש"פ 567/16 מלול נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (1.3.2016) (להלן: עניין מלול)). יוזכר, כי אף בית המשפט המחוזי הדגיש כי בבחינת מכלול הראיות הוא נותן דעתו לכך שביחס לחלק מהראיות מתעוררות שאלות במישור הקבילות. על כך ניתן להוסיף כי מעבר להתייחסותו של א' מ' לאמירת הקורבן, גרסתו תומכת בגרסת עד המדינה גם בהיבטים אחרים – בכל הנוגע לפירוט השתלשלות העניינים לפני ביצוע הרצח וההרחבה בנוגע לסכסוך בין המנוח למשפחת העוררים ולאירוע הירי של המנוח על מ', שעולים בקנה אחד עם גרסת עד המדינה.

58. סיכומם של דברים: בבחינת מכלול החומר המסקנה היא כי נוצר מארג ראייתי שעומד ברף הנדרש לצורך שלב המעצר עד תום ההליכים. החולשות הראייתיות שעליהן הצביע בית המשפט המחוזי דינן להתברר בהליך העיקרי ואין בהן כדי לערער על התשתית הראייתית שהונחה בשלב זה. מכל מקום, כפי שמפורט להלן, חולשות אלה אף קיבלו ביטוי במסגרת בחינתן של חלופות המעצר. כזכור, ש' ו-א' הושמו במעצר במתכונת של פיקוח אלקטרוני, ואילו לגבי מ' נבחנה האפשרות של חלופה במתכונת של הזמנת תסקיר.

עילות מעצר וחלופה

59. משמצאתי כי אכן קיימת תשתית ראייתית לחובתם של העוררים, יש להידרש לסוגיית עילות המעצר. בעניין זה איני רואה צורך להוסיף על דבריו של בית המשפט המחוזי. כפי שצוין שם, כלל עילות המעצר בעניינו של מ' הן מובהקות – המסוכנות הנשקפת מהמעשים המיוחסים לו וכן החשש הממשי לשיבוש הליכי משפט והימלטות מן הדין המבוססים על

ניסיונות בריחתו הקודמים ועל העונש הכבד הצפוי לו באם יורשע. אף ביחס ל-ש' ו-א' מתקיימת עילת מעצר של מסוכנות. בהקשר זה ראוי להזכיר את שנקבע בפסיקה בעבר בעניין המסוכנות הטבועה בפרשיות "חיסול חשבונות" בין כנופיות וארגוני פשע לבין עצמם (ראו למשל: עניין מלול, בפסקה 8).

60. על רקע זה, ובשים לב להמלצה השלילית שניתנה בתסקיר שירות המבחן, מקובלת עליי מסקנתו של בית המשפט המחוזי כי אין מקום לשחרר את מ' לחלופת מעצר או להורות על מעצרו בפיקוח אלקטרוני.

61. כמו כן, אני סבורה כי אין מקום להתערב בהחלטתו של בית המשפט המחוזי להורות על מעצרו של ש' ו-א' בפיקוח אלקטרוני. אכן, כפי שצוין בהחלטתו של בית המשפט המחוזי, יש מקום להבחנה בין מ' לבין שני העוררים האחרים, הן מבחינת האישומים המיוחסים להם, היקף מעורבותם בפרשה וכן נסיבותיהם האישיות ובכלל זה גילם הצעיר. הבחנה זו היא שהובילה להחלטה לעצרו בפיקוח אלקטרוני ולא מאחורי סורג ובריח. אני סבורה כי יש מקום לשנות מהחלטה זו. כאמור, המעשים המיוחסים ל-ש' ו-א' מלמדים על מסוכנות לא מבוטלת הנשקפת מהם והנסיבות שבהן בוצעו העבירות לכאורה - בביתם שלהם ותוך סיוע לאביהם הן בעת המעשים והן בשלב בריחתו - מקשות על מתן אמון בהם. החיזוק שמספק הפיקוח האלקטרוני בנסיבות אלה הוא משמעותי ולא ניתן לוותר עליו.

סיכום

62. נוכח כל האמור לעיל, לא מצאתי להתערב בהחלטתו של בית המשפט המחוזי. הערר נדחה אפוא.

ניתנה היום, י"ט בשבט התשע"ז (15.2.2017).

שׁוֹפֵט